Невеликий обсягом сюжетний вірш гумористично-сатиричного змісту називається співомовкою. Цей жанр ліро-епесу виник на основі віршової обробки народних анекдотів, казок, приказок. Особливості змісту й композиції, характерні для народних анекдотів, бачимо й у співомовках: тут описується якийсь один комічний або трагікомічний випадок; подія зображується стисло, розвивається динамічно; розв'язка несподівана, часом — вражаюча; основних дійових осіб — одна-дві; твір завершується, як правило, гострим, дотепним висловом.

Подібні твори писали українські поети (Л. Боровиковський, Є. Гребінка) ще в першій половині XIX ст., але спеціальної назви їм тоді не давали. Остаточно визначився і утвердився цей жанр у творчості С. Руданського. Термін "співомовки" поет створив шляхом сполучення двох слів: Співа (Муза) та мовити. Таку назву мали три рукописні книжки, підготовлені ним, очевидно, для друку,— "Співомовки козака Вінка Руданського", які не вийшли в світ чи то через цензурні заборони, чи то за браком коштів у автора для їх видання. У цих книжках — ліричні вірші, балади (небилиці), казки, байки, переклади. Отже, сам Руданський терміну "співомовки" надавав значення літературного роду, розуміючи під ним лірику та ліро-епос у цілому. І. Франко, який збирав розпорошені в рукописних списках твори поета і досліджував їх, застосовував назву "співомовки" тільки до одного жанру, за яким вона й закріпилася.

Співомовки Руданського мали значний вплив на сатирично-гумористичну творчість таких видатних майстрів художнього слова нової літератури, як І. Франко, Леся Українка, В. Самійленко та інші. Кращі традиції творчості "незрівнянного анекдотиста" успадковані й сучасною літературою: всі наші гумористи й сатирики зазнали певного впливу співомовок Руданського, особливо в період "учнівства", "проби пера". Такі твори є в доробку А. Крижанівського, П. Глазового та ін.